

Het Nieuwe
Instituut

architecture
design
digital culture

la Biennale di Venezia

16. Mostra
Internazionale
di Architettura

Partecipazioni Nazionali

PERSBERICHT

Maart 2018

Het Nieuwe Instituut, verantwoordelijk voor de invulling van het Nederlandse Paviljoen tijdens de 16e Internationale Architectuurtentoonstelling van La Biennale di Venezia, presenteert WORK, BODY, LEISURE.

26 mei t/m 25 november 2018

Giardini, Venetië

Perspreviews: 24 en 25 mei 2018

Het Nieuwe Instituut presenteert op de 16e internationale architectuurtentoonstelling - La Biennale di Venezia de Nederlandse bijdrage onder de titel **WORK, BODY, LEISURE**. In deze tentoonstelling, samengesteld door architect en onderzoeker **Marina Otero Verzier** wordt een (inter)nationaal onderzoek gepresenteerd waarin niet alleen veranderende ideeën over het menselijk lichaam worden verkend, maar zowel ruimtelijke configuraties als leefomstandigheden, die het resultaat zijn van veranderingen op het terrein van arbeidsethos en arbeidscondities. Tegen de achtergrond van opkomende automatiseringstechnologieën, wil het project nieuwe vormen van creativiteit en betrokkenheid aanmoedigen.

Van New Babylon tot de Haven van Rotterdam

Nederland wordt vaak gezien als een proeftuin waarin de toekomst van arbeid steeds opnieuw wordt verbeeld. Het werk van architect en kunstenaar Constant Nieuwenhuys vormt een belangrijk startpunt voor WORK, BODY, LEISURE. In Constants *New Babylon* (1956–74) – een architectuurparadigma waarin vrije ruimte en vrije tijd mogelijk wordt gemaakt door automatisering – is de maatschappij gericht op creativiteit en spel. ‘Automatisering is een materiële conditie en is haalbaar’, zo stelde Constant in mei 1980 tijdens een lezing voor de Faculteit Bouwkunde van de TU Delft. Meer dan dertig jaar later wordt een volledig geautomatiseerde vorm van architectuur geïmplementeerd in de stad Rotterdam: van de zelf gereguleerde, logistieke infrastructuur van de haven, tot de generationaliseerde landbouwclusters. Reflecterend op een breed spectrum aan theoretische standpunten, waaronder de techno-optimistische belofte dat volledige automatisering zal leiden tot winst en luxe, tot het afschrikwekkende beeld van een door machines veroorzaakte werkeloosheid en ongelijkheid, stelt WORK, BODY, LEISURE dat al deze visies al vormend zijn voor onze hedendaagse werkstructuren en ethische principes.

Deelnemers

WORK, BODY, LEISURE bouwt voort op [Automated Landscapes](#), een meerjarig onderzoeksproject van Het Nieuwe Instituut waarin de gevolgen van automatisering voor de bebouwde omgeving aan de orde worden gesteld. Curator Marina Otero Verzier nodigde een groep architecten, ontwerpers, historici en onderzoekers uit die in hun werk kritisch

reflecteren op de ruimtelijke implicaties van automatisering. Curator en radio host **Amal Alhaag** adresseert, in samenwerking met The Research Center for Material Culture (RCMC), technologieën van het lichaam in relatie tot de cyborg, slavernij en het etnografisch lichaam. Architectuurhistoricus en theoreticus **Beatriz Colomina** kijkt naar het bed als werkplek en als unieke horizontale architectuur in het tijdperk van sociale media. Architecten en onderzoekers **Marten Kuijpers** en **Victor Muñoz Sanz** richten zich op de architectuur van automatisering in de haven van Rotterdam en in Nederlandse landbouwclusters. Ontwerper **Simone C. Niquille** gaat in op variabelen in designsoftware die vorm geven aan de hedendaagse werkplek, aan lichamen die zijn ontworpen voor optimale ergonomische efficiëntie en aan de interactie tussen mens en machine. En architectuurhistoricus en theoreticus **Mark Wigley** ontwikkelt een actuele kijk op *New Babylon* waarin Constant een alternatieve architectuur en een alternatieve samenleving schetst waarin menselijke arbeid overbodig is geworden.

Aanvullende informatie

- [Parallelprogramma](#)

Het Nieuwe Instituut en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie organiseerden gezamenlijk een open oproep waarmee onderzoekers, ontwerpers en architecten werden aangemoedigd om onconventionele, kritische bijdragen aan WORK, BODY LEISURE voor te stellen. De gekozen projectvoorstellen zijn: *The Institute of Patent Infringement* van **Matthew Stewart** en **Jane Chew**, *The Port and the Fall of Icarus* van **Northscapes Collective** (Hamed Khosravi, Taneha K. Bacchin en Filippo laFleur), *Songs for Hard Working People* van een multidisciplinair team onder leiding van **Noam Toran**, *Shore Leaves* van **Giuditta Vendrame**, **Paolo Patelli** en **Giulio Squillacciotti** en *Renderlands: Installation* van **Liam Young**. In samenspraak met de curator zullen de vijf projecten in Venetië en op andere locaties worden gepresenteerd.

- [Outside the Box](#)

Reagerend op het overkoepelende thema van de biënnale *Freespace* hebben de teams van het Belgische, Nederlandse en Spaanse Paviljoen gezamenlijk het initiatief genomen voor een open oproep met als doel grensoverschrijdende samenwerking te bevorderen en kennis te delen. De winnaar, CENTRAL office for architecture and urbanism (Brussel), zal het project 'EUROPA' presenteren tijdens de opening van de 16^e Biennale Architettura op 26 mei 2018.

[31 maart: Automated Landscapes tijdens Art Basel Hong Kong](#)

Op 31 maart 2018 presenteert Het Nieuwe Instituut *Automated Landscapes* als onderdeel van de serie *Conversations* van [Art Basel Hong Kong](#). Met Marina Otero Verzier, Marten Kuijpers, Merve Bedir, Aric Chen, Marisa Yiu en een filmvertoning van Lichun Tseng.

- [26 april: They Invented a New Machine... Thursday Night Live! In Het Nieuwe Instituut](#)

Een avond over verbeeldingen van automatiseringstechnologieën in het kader van WORK, BODY, LEISURE met de deelnemers van het parallelprogramma, georganiseerd door Het Nieuwe Instituut en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. Met socioloog Willem Schinkel als moderator.

- [The Institute of Patent Infringement](#)

The Institute of Patent Infringement (IoPI) tracht de dubieuze wereld van het intellectuele eigendomsrecht te ontleden die 'Big Tech' een monopolie verschaft naar aanleiding van

ideeën op het gebied van automatisering. Het loPI neemt hierbij Amazon als voorbeeld, door een gedetailleerd overzicht te geven van de duizenden patenten die dit bedrijf sinds 2010 heeft aangevraagd. Het loPI lanceerde een open oproep voor het ondermijnen van deze patenten, waarvan de resultaten zullen worden tentoongesteld als onderdeel van de tentoonstelling in het Nederlands paviljoen. Deadline voor aanmelden is 16 april 2018.

- **Publicatie**

De publicatie *Work, Body, Leisure* verschijnt samen met de tentoonstelling in het Nederlandse paviljoen tijdens de 16^e internationale architectuurtentoonstelling – La Biennale di Venezia. In de publicatie wordt gereflecteerd op stedelijke ontwikkelingen waarin geautomatiseerd werk en vrije tijd versmelten, en op veranderende vormen van werk die het lichaam door de tijd heen hebben gedefinieerd en gecategoriseerd. Daarbij worden juridische, culturele en technologische infrastructuren aan de orde gesteld die de uitbuiting van het lichaam mogelijk maken.

Met bijdragen van: Amal Alhaag, AMO, Pier Vittorio Aureli en Maria Shéhérazade Giudici, Jonathan Beller, Beatriz Colomina, Silvia Federici, Ayesha Hameed, Femke Herregraven, Het Nieuwe Instituut, Markus Krajewski, Egbert Alejandro Martina, Francesco Marullo, Victor Muñoz Sanz, Constant Nieuwenhuys, Simone C. Niquille, Henk Ovink, Marina Otero Verzier, Paul B. Preciado, Manuel Shvartzberg Carrió, Ekim Tan, Nathalie de Vries, Mark Wigley, Annemarie de Wildt, Marina van Zuylen. Redactie: Marina Otero Verzier; Eindredactie Managing Editor: Nick Axel; Vormgeving: Hans Gremmen.

Uitgegeven door Het Nieuwe Instituut en Hatje Cantz Verlag GmbH
Engelse uitgave, 320 pagina's, 217 afbeeldingen.

Lees meer over het team van WORK, BODY, LEISURE op de website van Het Nieuwe Instituut: <https://work-body-leisure.hetnieuweinstituut.nl>

Noot voor de redactie

Wilt u de persmap ontvangen met daarin bio's, enkele teksten uit de publicatie en rechtenvrije persfoto's, of wilt u interviews aanvragen, neem dan contact op met Eveline Mulckhuyse: e.mulckhuyse@hetnieuweinstituut.nl of Christiane Bosman: c.bosman@hetnieuweinstituut.nl

De pers previews zijn op donderdag 24 mei en vrijdag 25 mei 2018. Voor accreditatie en meer informatie: Eveline Mulckhuyse: e.mulckhuyse@hetnieuweinstituut.nl of Christiane Bosman: c.bosman@hetnieuweinstituut.nl